

ΟΓΔΟΝΚΟΝΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΣΙΓΙΛΛΙΑ
ΚΑΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ἐκ τοῦ ἐπιτόμου Καταλόγου τῶν ἑλληνικῶν χωδίκων τῆς
ἐν Παρισίοις Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀκαμάτου διευ-
θυντοῦ τοῦ τμήματος τῶν χειρογράφων πῆς βιβλιοθήκης ἔκει-
νης κ. Ἐρρίκου Omont συντεταγμένου ἡτο γνωστὸν, διὶ ἐν
τοῖς χώδιξι τοῦ Supplement grec ὅπ' ἀρ. 704-708 περιεί-
χοντο Diplomatum graecorum CXXIV. ad varia graeca mo-
nasteria pertinentium collectio. Προσετίθετο δὲ μόνον εἰς τὴν
βραχυτάτην ταύτην περιγραφὴν τῶν εἰρημένων χωδίκων, διὶ
τὰ διπλώματα ἔκεινα ἥσαν ἐπὶ περγαμηνῆς γεγραμμένα καὶ
διὶ ἀνήρχοντο εἰς τὰ ἔτη 1593-1798¹.

Λαβὼν δ' ἀνὰ χεῖρας τοὺς χώδικας τούτους κατὰ τὴν ἐν
Παρισίοις πρόσφατον ἐπίσκεψίν μου ἀρχομένου τοῦ Ὁκτωβρίου
τοῦ λήγοντος ἔτους ἔμεινα ἔκπληκτος πρὸ τῆς ἐξαιρέτου ἀξίας
τῆς συλλογῆς ταύτης. ἀπαριζομένης ἐξ ὀγδοήκοντα πατριαρ-
χικῶν σιγιλλίων, ἀναφερομένων εἰς διαφόρους μονὰς ἀπανταχοῦ
τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου κειμένας καὶ ἐκδεδομένων ἐκ τῶν πα-
τριαρχείων κατὰ τὰ ἔτη 1593-1798. Ἡ συλλογὴ ἔχει τὴν
μεγάλην ἀξίαν, διὶ τὰ συγχροτοῦντ' αὐτὴν σιγιλλία εἶνε ἀπαντα
πρωτότυπα ἐπὶ περγαμηνῆς, φέροντα πάντοτε μὲν τὴν ὑπογρα-
φὴν τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινούπολεως; ἐφ' οὖ ἐξεδόθησαν,
πλειστάκις δὲ καὶ τὰς τῶν περὶ αὐτὸν συνοδικῶν· λείπουσι δὲ
μόνον πάντοτε αἱ πατριαρχικαὶ μολύbdιναι σφραγίδες. Καὶ
ἔνεκα μὲν τῆς μεγάλης ποικιλίας τῶν μονῶν, εἰς ἃς ἐν ταῖς σιγιλ-

¹ Omont Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale. Ἐν Παρισίοις 1888. Τόμ. Γ' σ. 303.

λια χναφέρονται, μέγα μέρος τῆς μοναστηριακῆς ιστορίας τοῦ ὄρθιοδόξου Ἑλληνικοῦ κοσμου διαφωτίζεται ἐξ αὐτῶν, ὡς εἰκός· ἀλλὰ πλὴν τούτου καὶ εἰς τὴν καθ' δλου ιστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας συμβάλλονται ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐπισκόπων, οὓς ἐξ αὐτῶν μανθάνομεν, καθ' δον ἐκάστοτε ἀναγινώσκονται, αἱ ἐνίστε δλως δυσξύμβλητοι μονοχονδυλίαι αὐτῶν. Οὕτως ὁ *Oriens Christianus* τοῦ Lequien καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατάλογοι τῶν Ἑλλήνων ἐπισκόπων δύνανται· νὰ ὑποστῶσι πλείστας δσας ἀξίας λόγου συμπληρώσεις.

Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι, δτι τὰ πλείστα τῶν σιγιλλίων τούτων φέρουσιν ὅπισθεν βραχυτάτην περιληψιν ἐκάστου. Τὸ τοιοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως πρωτορανές. Οἱ χαρτοφύλακες τῶν μοναστηριακῶν ἀρχείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς συνείθιζον, καθ' ἄ καὶ οἱ φυλάσσοντες τὰ παντοῖα κοσμικὰ ἀρχεῖα, πρωτοχολλῶντες αὐτὰ, ὡς λέγομεν ἡμεῖς σήμερον, νὰ ἐγγράφωσι τοιαύτας περιλήψεις ἐπὶ τοῦ νώτου τῶν ἐγγράφων. Λείψανα τοιούτων ἀρχειακῶν ἀναγραφῶν, γενομένων ἀμα τῇ εἰς ἐκάστην μονὴν εἰσόδῳ τῶν σιγιλλίων, εἶναι αἱ ὅπισθεν αὐτῶν λέξεις *'Εσημειώθη ἢ Εθεωρήθη ἢ ἀμφότεραι*, ἀς βλέπομεν γεγραμμένας ἐπὶ τινῶν αὐτῶν¹. Ἀλλὰ τὸ περίεργον εἶναι οὐχ ἦττον, δτι αἱ περιλήψεις, περὶ ὧν ἔγεινε λόγος ἀνωτέρω, φαίνονται, ἀν μὴ ἀπατῶμαι, γεγραμμέναι μιᾶς καὶ τῇ αὐτῇ χειρὶ τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος ἀρχομένου. Δυνάμεθα ἐντεῦθεν νὰ συναγάγωμεν, δτι πιθανώτατα ἥδη ἐξείνου τοῦ χρόνου ἦτο συντετελεσμένη ἢ συλλογὴ ἵσως ὑπ' ἀγνώστου ἡμῖν ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός. Οὕτω δὲ συγκεκροτημένη περιήλθε μεσοῦντος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς τὸν δεινὸν ἐν Παρισίοις καθηγητὴν καὶ βιζαντιολόγον Hase, οὗ θανόντος ἀπέκτησεν αὐτὴν ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῶν Παρισίων, καθ' ἄ μ' ἐβαίωσεν ὁ κ. Omont.

¹ Οὕτως ἐπὶ παρεβιγματικῷ τῷ *'Εσημειώθη* φίρεται ἐν ἀρ. 59, 64, 68, 72, 75, τῷ *'Εθεωρήθη* ἐν ἀρ. 60, ἀμφότερα ἐν ἀρ. 71.

Τὰ σιγίλλια ταῦτα, ὃν ἡ ἀντιγραφὴ ήθελεν ἀπαιτήσει μα-
χρὰν ἀσχολίαν διὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, ἐπέλιπε με δὲ χρόνος νὰ
μελετήσω καὶ ἀντιγράψω πλὴν τριῶν εἰς ἀττικὰς μονὰς ἀνα-
φερομένων, τῶν ὅπ. 18, 48 καὶ 73, ἀτινα καὶ θέλω ἐκδώ-
σει ἐν τῷ προετεῖ τεύχει του Νέου Ἐλληνομνήμονος. Ἀλλ᾽
ἔθεωρησα οὐχ ἡτον ἀναγκαῖον νάναγράψω αὐτὰ ἔκαστα πρὸς
γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ συμπλήρωσιν τοῦ ὅπο τοῦ
κ. Marc συντεταγμένου Plan zum Corpus der griechischen
Urkunden. Περιέλαβον δὲ εἰς ταύτην τὴν ἀναγραφὴν πρῶτον
μὲν τὴν ὅπισθεν ἔκάστου τῶν σιγίλλιων περίληψιν, δεύτερον
δὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου Κωνσταντίνουπόλεως, ἐφ' οὗ
ἔγραψη, καὶ τοῦ χρόνου καθ' δὲ ἔξεδόθη ἐκ τῶν πατριαρ-
χεῖων, τρίτον δὲ ἀν ἔχῃ τὰς ὑπογραφὰς τῶν συνοδικῶν ἡ οὐ
καὶ τέταρτον τὰς πρώτας λέξεις τῆς ἀρχῆς ἔκάστου σιγίλ-
λίου. Ὁ δὲ ἐν τῇ κατωτέρῳ δημοσιευομένῃ ἀναγραφῇ ταύτη
αὖξων ἀριθμὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν σημειούμενον ἐπὶ τοῦ σι-
γίλλιου ἐν τῷ οἰκείῳ κώδικι τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῶν
Παρισίων. Περιλαμβάνονται δὲ οἱ μὲν ἀριθμοὶ 1-18 ἐν τῷ
κώδικι 704 τοῦ Supplement grec, οἱ δὲ ἀριθμοὶ 19-40 ἐν τῷ
κώδικι 705, οἱ ἀριθμοὶ 41-59 ἐν τῷ κώδικι 706 καὶ οἱ
ἀριθμοὶ 60-80 ἐν τῷ κώδικι 707.

Εἶνε δὲ τὰ σιγίλλια ταῦτα τὰ ἔξης.

1) «Σιγίλιον καὶ λογαριασμὸς Ταξιαρχῶν τῆς ἐπαρχίᾳ
Δαμαλῶν». Τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β' ἐν ἔτει ζεβ' (1593-
1594). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα πάντα καλλί^λ
ειοὶ καὶ πρὸς θεὸν εὐπρόσδεκτα.

2) «Παναγίας Γοργοεπικόου ἐν τῷ βουνῷ Κουλᾶ λεγομένῳ
ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ἀμυκλῶν, ἐν φαὶ καὶ καταγραφῇ μοναστηρίου
ἐπονομάζουσα τὸ μον.: οὐχὶ Γοργοεπικόου ἀλλὰ Τζιπιανά^τ. Τοῦ
αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β', ἐν ἔτει ζεβ' (Μάριος
1594). Ανευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν,

Αρχ. Ἡ μετοιότης ἡμῶν ὥσπερ δῆτα μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο πατριαρχικὸν προνόμιον κέχειται τὸ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπαρχίαις σταυροπήγια πάντειν.

3) «Σιγγύλιον τῆς Παναγίας τῆς Φανερωμένης ἐν τοποθεσίᾳ Ἀκρωτηρίῳ κατά τὴν νῆσον Νάξον». Του Μελετίου [Πηγᾶ], ἐπιτηρητοῦ τοῦ σίκουμενικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει αφρικής 14 Ὁκτωβρίου 1597). "Ανευ ὑπογραφῶν τῶν συν-
οδικῶν.

Αρχ. Ο χάριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δὲ ἀληθινὸς σωτῆρας καὶ θεός ἡμῶν ἐπὶ γῆς ἐλθὼν δι' ἄκραν φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ.

4) «Πάρος. Κουνάδου. Ταξιαρχῶν. Νάουσα Παροναξία». Τοῦ πατριάρχου Τιμόθεου Β', ἐν ᾧ τει ζωκβ' (Αύγουστος 1614). Ἀνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Καὶ τοῦ Μωϋέως αἱ πλάκες ἔκεῖναι θεόγραφοι θαυμαστοὶ καὶ παράδοξοι θεογγωοί· εἴς δρους διδάσκονται.

5) «Τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἀμοργῷ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τῆς Παναγίας Παρμακαρίστου. Χοζοβιωτίσσης». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', ἐν ἔτει ζεχρί (Δεκέμβριος 1613). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

"Ἄργ. Ὡςπερ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ταπείνωσις καὶ αἱ λουταὶ πᾶσαι ἀρεταῖ.

6) «Διαυλείας. Τῆς Μεταμορφώσεως Τούποι ή Δοντοῖ. Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', ἐν ᾧ εἰς Ἰόνη» (Ιανουάριος 1615). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Ο κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεός ἡμῶν ἐπὶ γῆς ἐλθὼν διὰ φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ.

7) «Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ρέοντος πλησίον τοῦ χωρίου Πραστοῦ μοναστήριον τοῦ Ἅγιου Νικολάου ἐν τοποθεσίᾳ Καρύας». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α' [Λουκάρεως], ἐν ἔτει δρὶς [Απρίλιος 1622]. Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄργ. Η τῶν θείων μονῶν σύστασις καὶ ἀνωκαδόμησις

πρᾶγμα λυσιτελοῦν καὶ ὀφέλειαν πνευματικὴν παρέχον καθέστηκεν.

8) «Τοῦ Ἀγίου Νικολάου . . . (ἀμυδρὰ) τοῦ Διακοπτοῦ ἐν τῇ ἑπαρχίᾳ Κερνίτης . . . (ἀμυδρά)». Κατὰ τὸ κείμενον τὸ σιγίλλιον ἀναφέρεται εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀγίου Νικολάου «ἐν τῇ ἑπαρχίᾳ Κερνίτης κατὰ τὰ δρια τῆς χώρας Διακοπτοῦ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α' [Λουκάρεως], ἐν ἔτει ἀγκ' (Μάιος 1626). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν καὶ μιᾶς τουρκικῆς.

Ἄρχ. Τοῖς πλείστοις καταφανὲς, μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς πᾶσιν ὡς οὐδὲν ἡ κοινότης τοῦ βίου κωλῦσαι δύναται τοὺς τ' ἀγαθὰ πράττειν αἰρουμένους.

9) Ἀνευ περιλήψεως. Τὸ σιγίλλιον ἀναφέρεται κατὰ τὸ κείμενον εἰς τὴν μονὴν τοῦ Γέροντος «κατὰ τὴν νῆσον τοῦ Εύρυπου περὶ τὴν ἑπαρχίαν τῆς ἐπισκοπῆς τῶν Καναλίων». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α' [Λουκάρεως], ἐν ἔτει ἀγλή' (1638). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πάντες ἀνθρώποι νόμῳ φύσεως καὶ τάξεως ἀπὸ τῶν ἀτελεοτέρων ἔαυτοὺς ἐπὶ τὰ τελειότερα ἐπιβάλλαι ἀπονδάζονται.

10) «Τὸ σιγγίλλιον καὶ κατάστιχον τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς ζωοποιοῦ καὶ ἀγίας Τριάδος ἑπαρχίας τοῦ ἀγίου Μεσημβρείας». Τοῦ πατριάρχου Παρθενίου Α', ἐν ἔτει ἀχμα' (1641). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Εἴ γαρ τῇ ἀγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἔξεστιν διθενδήποτε βουληθείη λαμβάνειν μοναστήρια καὶ κελλία, ὑπὸ ἑτέραν ἑπαρχίαν καὶ ἐνορίαν διατελοῦντα καὶ πάντη ἐλεύθερα ἀποκαθιστᾶν.

11) «Λαγκουβάρδας». Κατὰ τὸ κείμενον ἀναφέρεται τὸ σιγίλλιον εἰς τὰ «κατὰ τὴν ἑπαρχίαν Παροναξίας, τὴν νῆσον Πάρον, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Λάκου Βάλτα μονύδριον εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς Παναγίας τῆς Ζωοδόχου πηγῆς». Τοῦ πατριάρχου Πατσίου Α', «ἐν ἔτει σωτηρίφ χιλιοστῷ ἔξακοσιοστῷ πεν-

τηκοστῷ δευτέρῳ «Αύγουστου έκτῃ» (6 Αύγουστου 1652). Φέρει μόνον τὰς υπογραφὰς τοῦ πατριάρχη καὶ τοῦ Παρονάξιας Καλλινίκου (§).

Άργ. Ἀνακίρρησην πᾶσι καὶ τοῖς ἱεροῖς κανόσι προσῆκον τὴν πατριαρχικὴν μεγαλειότητα τοῖς προσερχομένοις τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐπικονδύλιαν ἀπαιτουμένοις τινὰ ἀποβολῆς ἔνεκα τῶν ὅπως δῆμοι τε ἐπερχομένων αὐτοῖς δεινῶν διδόναι καὶ χρηγεῖται πάσῃ δυνάμει ἀντίληψιν αὐτῆς.

12) Άνευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ ἀναγινώσκομεν περὶ τῆς μονῆς εἰς ᾧν ἀναφέρεται τὸ σιγίλλιον τάδε· «κατὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Σίφνου ἐπὶ τοποθεσίᾳ τῷ λόφῳ τοῦ ὑψηλοῦ τῶν Βουνῶν καὶ ἐξ ἀρχῆς μὲν οὗτῳ καλούμενον τοῦ Ἅγιου προφήτου Ἡλίου καὶ ἡδη ἐπ' ὄνόματι αὐτοῦ κτιζομένης τε μονῆς καὶ ώκοδομουμένης». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παΐσιου Α', ἐν ἔτει ἀγνὸν' (Μάιος 1654). Μετὰ τῶν υπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άρχ. Ἀπλῶς ἐν μυρίᾳ κεῖται φόδη παρά γε τῇ ἱερᾷ καὶ θεοπνεύστῳ Γραφῇ καὶ τοῖς κατ' ἐκείνην θεοόδημοσιν ὑποφήταις δ τῇ εὐπρεπείᾳ τῶν εναγῶν σκηνωμάτων τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐπιμελῶς διακείμενος.

13) Άνευ περιλήψεως. Ἀναφέρεται συνφδὲ τῷ κειμένῳ εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Ἅγιων Πατέρων τοῦ Μηδικίου «ἐν τοῖς ὄροις τῆς χώρας Τριγλίας τῆς υποχειμένης τῇ μητροπόλει Προύσης». Τοῦ πατριάρχου Παρθενίου Δ', ἐν ἔτει α[χν]ζ' ἵνδικτιῶνος α' (Ιούνιος 1657). Μετὰ τῶν υπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άρχ. Τῆς κατὰ λόγον εὐεργεσίας συγκεκραμένης τῇ δικαιοσύνῃ, οὐ λόγος, οὐ χρόνος, οὐ τρόπος κατ' αὐτῆς κινεῖσθαι δυνατόν.

Τὸ σιγίλλιον τοῦτο μνημονεύεται ἄνευ παραπομπῆς πάρα τῷ κ. Γεδεών¹.

¹ Μαγιστὴρ Γεδεὼν Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 586.

14) Ἀγευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ κτιτορικοῦ τούτου σιγιλλίου ἀναγινώσκονται τάδε· «ὁ ὁσιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Γεράσιμος Κουτουχαρῆς ἐν τοποθεσίᾳ . . . (δυξένυμβλητα ὑπὸ κηλίδων) θειώ Χήλω χινηθέντες καὶ θεοφιλεῖ γνώμῃ ἔκτισαν καὶ ἐξ ιδίων ἀνθλωμάτων ἐκ βάθρων ἀνήγειραν τὸ ἑρμοκλήσιον τὸ τιμώμενον ἐπ' ὄνόματι τοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ παύμενείστου ταξιάρχου Μιχαὴλ λεγόμενον Κ. . . (δυξένυμβλητον ὑπὸ κηλίδος) κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Παρονναξίας ἐν τοποθεσίᾳ Ἐγκαρνατί. Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παρθενίου Δ', ἐν ἔτει αχεῖ (Ιανουάριος 1666). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Οὐδενὶ τῶν ἄλλων πατριαρχικῶν θρόνων ἀποκεκλή-
ρωται παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς οἰκουμενικῶν συνόδων, πλὴν
τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, τοῖς προσερχομένοις τῶν Χριστιανῶν
καὶ ἐπικουρίᾳν τινὰ ἀπαιτούμενοις, ἀποτροπῆς ἐνεκα τῶν ὅπως-
δήποτε καὶ κατὰ καιρὸν ἐπερχομένων πρὸς αὐτοὺς διδόναι καὶ
χορηγεῖν πάσῃ δυνάμει ἀντίληψιν αὐτοῖς.

15) «Παροναξίας εἰς τοποθεσίαν Σακρίου τοῦ ταξιάρχου Γαβριήλ. Ἀξια». Καὶ χατωτέρω, δημοίως ὅπισθεν πλαγίως γεγραμμένα, τάδε: «Τοῦ Ταξιάρχου εἰς χωρίον Σακρί». Τοῦ πατριάρχου Μεθοδίου Γ', ἐν ἔτει ἀρχο' (Φεβρουάριος 1670). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

⁷Αρχ. Τὰ ὑπὸ χρόνον συδέειν τε καὶ ἀποδέειν τοῦ χρόνου δέοντος πέμψιν.

16) «Σιγίλλιον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Σπηλαίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Φαναρίου». Ἀλλη χεὶρ προσέθηκεν εἰς ταῦτα· «κατὰ τὸ χωρίον Κουμαριανά». Ἐν τῷ κειμένῳ· «τῆς ἐπαρχίας Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου». Τοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ' [τοῦ Μουσελίμη], ἐν ᾧ τεις „αχος“ (Μάρτιος 1677). Μετά τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άρχ. Διμένα μὲν σωφροσύνης ἐμπόνως ἀναζητεῖν τοὺς τὸν
βιωτικὸν ἀποδιδράσκοντας σάλον τῶν ἀναγκαίων οφεισιν ἔστι.

17) «Τος Ἅγιου Γεωργίου Νημεροβίγηλη Νάουσα τῆς Πά-

ρου». Καὶ κατωτέρω, διμοίως ὅπεισθεν· «Κτιτορικὸν Ἰωάννου Βηλέτζα». 'Ἐν τῷ κειμένῳ· «εἰς τοποθεσίαν τῆς Ἀγούσης ἐν τῷ Μεροβίγλῃ καλούμενῷ κατὰ τὴν Πάρον». Τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Β', ἐν ἔτει αὐγ'α' (Ιούλιος 1691). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

"Αρχ. 'Η τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας περὶ πάντα κηδεμονία καὶ περίθαλψις.

18) «Ἀθηνῶν» καὶ «Ἐν Ἀθήναις τῆς κοιμήσεως καλούμενον Πεντέλιο, Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Β', ἐν ἔτει αὐγ'β' (Φεβρουάριος 1692). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

"Αρχ. Τῶν ὑπὸ χρόνον πραγμάτων πολλάκις συμφοραῖς διαφόροις περιπτιόντων.

19) «Τῆς Εὐαγγελιστρίας τοῦ Καλοῦ λιβαδίου. Θηβῶν». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Δ' [τοῦ Κονταρῆ], ἐν ἔτει αψ . . (Μάιος 17 . .). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

"Αρχ. Τῶν ὑποτελούντων ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ πραγμάτων.

20) «Τὸ σιγίλλιον κατάστιχον καὶ ἀναφορὰ τῆς ιερᾶς μονῆς Μαρδάτζα ἐπαρχίᾳ τοῦ ἁγίου Μονεμβασίας». 'Ἐν τῷ κειμένῳ· «ἐνεφανίσθη ἡμῖν γράμμα σιγίλλιωδες παλαιγενὲς τοῦ ποτὲ χρηματίσαντὸς πατριάρχου καρ Κυρίλλου τοῦ ἐκ Βερροίας πρὸ χρόνων ἡδη ἐξήκοντα ἐγχαραχθὲν . . . ἐν ᾧ φαίνεται ὡς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μονεμβασίας πλησίον τοῦ χωρίου τῆς Μεγάλης Ἀναστάσεως ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Μαρδάτζα Θεόδωρός τις Μουσελήμης Χανδρινὸς λεγόμενος θείῳ ζήλῳ κινηθεὶς καὶ βουλόμενος ἀνεγείραι ἐκ βάθρων καὶ ἐξ αὐτῶν θεμελίων μονήδριον εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς Ἀγίας Θεοτόκου ἔλαβεν ἐντεῦθεν σταυρὸν ιερόν». Τοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ Γ', ἐν ἔτει αψβ' (Δεκέμβριος 1702). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

"Αρχ. "Οντως θεῖον ἔργον καὶ μακαριώτατον τὸ οἰκοδομεῖν ἐπ' ἔργοις ἀγαθοῖς.

21) «Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τραπεζοῦντος μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἐπιλεγόμενον Περιστερεῶτα». Τοῦ πατριάρχου Γαβριὴλ Γ', ἐν ἔτει ἀψί (Ἀπρίλιος 1706). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *"Εθος σὸν ἄλλοις καὶ τοῦτο χρήσιμον δητας.*

22) «Συχγίλλον τοῦ προφῆτου Ἡλίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σαντορίνῃ». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Δ', ἐν ἔτει ἀψί (Μάϊος 1712). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *"Πολλὰ μὲν καὶ διάφορα τυγχάνονται τὰ εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν συκτείνοντα.*

23) «Σιγγίλλον καὶ λογαριασμὸς τοῦ Ἀγίου Βλαστίου, τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κορίνθου». Τοῦ πατριάρχου Ἰερεμίου Γ', ἐν ἔτει ἀψί (Μάϊος 1716). *"Ανευ ὑπογραφῶν συνοδικῶν.*

Ἄρχ. *"Ο τῆς προνοητικῆς κηδεμονίας δοχόλαστος λόγος ἀναγκαῖος δρεῖται ἐφαπλοῦσθαι.*

24) «Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπλοίου μεταξὺ τῶν χωρίων Ἀγίου Ιωάννου καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν: τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐπιλεγομένου τῆς Λουκοῦ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἰερεμίου Γ', ἐν ἔτει ἀψί (Φεβρουάριος 1719). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *"Πᾶν τὸ παλαιόνεντον καὶ γηράσκον ἐγγὺς εἶναι ἀφανισμοῦ παλαιὸς ἀποφαίνεται λόγος.*

25) Σιγκίλλον καὶ λογαριασμὸς τῆς Φανερωμένης τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Κορίνθου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἰερεμίου Γ', ἐν ἔτει ἀψί (Τανουάριος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Tῶν δοοι ἔνεκά τον κινοῦνται καὶ πρὸς τὸ τέλος εὐχερηστον ἐν τῷ κόσμῳ ἀποσκοποῦντες ἐργάζονται τι.*

26) «Σιγγίλλον καὶ λογαριασμὸς τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων τῆς ἐν ἐπαρχίᾳ τοῦ ἀγίου Ναυπλοίου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἰερεμίου Γ', ἐν ἔτει ἀψί (Φεβρουάριος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

“Αργ. Τῆς διαμονῆς καὶ διρεξοῦς συντηρήσεως τῶν ἐν τῷ μετά σώματος τῷδε βίῳ προγμάτων.

27) «Πάρος. Τοῦ Ἅγιου Ἀθανασίου εἰς Ναούσαν. Κτισθικὸν τῆς κοινότητος τῆς χώρας Ναούστης». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τερεμίου Γ', ἐν ἑτει ἀφκ' (Απρίλιος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

“Αργ. Ο καθ' ἡμᾶς πατριαρχικὸς οἰκουμενικὸς θρόνος προ νόμων ἀκούθεν πεπλούτηκε σταυροπηγακῆ ἐλευθερίᾳ τιμῶν θείους ναούς.

28) “Ακευ περιελήψεως. Σιγιλλίου ἀνήκον εἰς τὴν μονὴν τῆς Υπεραγίας Θεοτόκου τῶν Όμιαλῶν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Δημητρά νης καὶ Ἀργυροχάστρου ἐν γωσιῷ Ζυγοβίστη. Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τερεμίου Γ', ἐν ἑτει ἀφκ' (Μάρτιος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

“Αρχ. Ἔργον τοῦτο προσφνὲς καὶ κατάλληλον προστάταις πᾶσι καὶ κηδεμόσι.

29) «Σίρνου καὶ Μύλου. Τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Μύλῳ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἅγιου Γεωργίου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τερεμίου Γ', ἐν ἑτει ἀφκ' (Ιανουάριος 1724). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

“Αρχ. Ως ἀγαπητὰ τοῦ θεοῦ τὰ οκτηρώματα τοῖς φιλοθέοις καὶ φιλενοερέσι τῶν ἀνδρῶν πέφυκε.

30) «Τὸ σιγγίλιον, κατάστιχον καὶ ἀναρροφὰ τῆς ἱερᾶς μονῆς Βελανηδίας ἐπαρχία τοῦ ἄγιου Μονεμβασίας». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἑτει ἀφκ' (Ιανουάριος 1727). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

“Αρχ. Εἶπερ ἔξουσίαν εἴληφεν ἀπὸ ἀρχῆς δ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικὸς, πατριαρχικὸς τε καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος.

31) «Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Παλαιῶν Πατρῶν μοναχῶν Εἰξοδίων τῆς Παναγίας Όμπλοος». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἑτει ἀφκ' (Σεπτέμβριος 1727). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άργ. Πολλαχῶς μὲν οἶδεν ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία χεῖσα βιηθείας δορέγεντι τοῖς χειρίζουσι.

32) «Ἐν τῷ Πόρῳ τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης μοναστήριον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Πατσίου Β', ἐν ἔτει αψιθ'» (Νοέμβριος 1729). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άργ. Η τῶν τοῦ Θεοῦ σκηνωμάτων ἀγάπη ταῖς τῶν εὐσεβῶν καρδίαις ἐνεργουμένη διὰ παντὸς τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος οὐδὲν διαλείπει.

33) «Τῆς Θυεραγίας Ἐλατος ἐν τῇ τοῦ Ρέοντος ἐπαρχίᾳ». Τοῦ πατριάρχου Σεραφείμ Α', ἐν ἔτει αψιθ' (Ιούλιος 1733). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άργ. Οὐκ ἔνεστιν ἄλλως τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀπταιστον τῶν ὑπὸ παραπετάσματι τῇ ἀγνοίᾳ καλυπτομένων πραγμάτων διατηρήσασθαι γνῶσιν.

34) Ἀνευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ τάδε: «ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου εἰς νῆσον Σέρφον διατελεῖ ιερὰ καὶ σεβασμία μονὴ ἐπ' ὄνόματι τιμωμένη τοῦ Ταξιάρχου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σεραφείμ Α', ἐν ἔτει αψιθ' (Μάρτιος 1734). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άργ. Ὁπερ ἐν σώματι ὀφθαλμὸς, τοῦτο δὲ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικὸς καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος πρὸς πᾶν τὸ χριστώνυμον τῆς ἐκκλησιαστικῆς δόλομελείας γνωρίζεται πλήρωμα.

35) «Τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Δύσι: ἐν τῇ τοῦ Ρέοντος ἐπαρχίᾳ». Ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ σιγίλλου «τοῦ Ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου Δύσσινα ἐπικεκλημένης». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Σ'. ἐν ἔτει αψιθ' (Νοέμβριος 1735). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Άργ. Καλῆς ἀρχῆς οἱ λλιστον εἴναι τὸ τέλος τὸ Θεολογικὸν διετράνωσεν ἔπος.

36) «Τῆς Παναγίας Τουρλιανῆς ἐν Μηχόνῳ τῆς Σίφνου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Σ', ἐν ἔτει αψιθ' (Ιανουάριος 1737). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αργ. Καὶ πάντων μὲν τῶν ἡστινοσοῦν βλάβης καὶ κακώσεως πεπειραμένων εὐσεβῶν ἀγυιλαμβάνεσθαι εἴωθε μητρικῶς τε καὶ φιλοσιδρογως ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία.

37) «Σιγγίλιον καὶ λογαριασμὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Φεονιᾶ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Κορίνθου». Ἐν τῷ κειμένῳ: «τοῦ Φονέως». Τοῦ πατριάρχου Πατσίου Β', ἐν ἔτει αψιμ' (Σεπτέμβριος 1741). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Τῆς εὐσεβοῦς καταστάσεως διαμονῆς τε καὶ [συντηρ]ήσεως¹ τῶν ἀπανταχοῦ ἀγίων ἐκκλησιῶν.

Τοῦ σιγκλίου τούτου γίνεται μνεία παρὰ τῷ κ. Γεδεών, μὴ ποιουμένῳ μνείαν τῆς πηγῆς ἐξ ἣς γινώσκει τοῦτο².

38) «Ἐν τῇ μητροπόλει Παλαιῶν Πατρῶν τῆς Παναγίας Ἐλεούσης μετοχείου τῆς ἐκεῖ Παναγίας τῆς Βλαχέρνας». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Πατσίου Β', ἐν ἔτει αψιμα' (2 Ιουλίου 1741). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν Συνοδικῶν.

Αρχ. Καὶ πᾶσι μὲν ἀπλῶς τοῖς ἀδυνάτως ἔχοντοι καὶ ἐπιδεῶς, ἐξαιρέτως δὲ μάλιστα ταῖς ἀγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ὅπήποτε διατελοῦσιν ἱεροῖς σεμιώμασι καὶ καταγωγίοις χεῖρα βοηθείας οἰδεν δρέγειν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία.

Ο κ. Γεδεών μνημονεύει, ἀνευ παραπομπῆς εἰς τὴν πηγὴν αὐτοῦ, σιγκλίου τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου κατὰ Φεβρουάριον 1742, δι' οὗ ὑπήχθη εἰς τὴν μητρόπολιν Παλαιῶν Πατρῶν ἡ μονὴ τῆς Παναγίας Ἐλεούσης, ἡν αὐτὸς ὁ Πατσίος συνήνωσε πρότερον τῇ μονῇ Βλαχέρνης³.

39) «Σιγίλ: τοῦ μοναστηρίου τῆς Γλάτινας ἐν τῇ τοῦ Φεναρίου ἐπ:» Ἐν τῷ κειμένῳ ἡ μονὴ λέγεται «Πηλάτενα». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Πατσίου Β', ἐν ἔτει αψιμγ' (Ιανουάριος 1743). Ἀνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

¹ Τὸ πρῶτον μέρος τῆς λέξεως ἀραντὶς ἔνεκα νοτίδος.

² Μανουὴλ Γεδεών Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 636.

³ Αὐτόθι.

Αρχ. Καὶ τοῦτο τῶν ἀναγκαίων καὶ εἰκότων μάλα καθέστηκε τῇ ἡμāν μετριώτητα.

Εις τὸν κ. Γερεώνιον εἶνε γνωστὴ ἡ πρᾶξις αὗτη τοῦ Παισίου «ἡ κατὰ Ιανουάριον τοῦ 1743 σταυροπηγιακὴν κηρύττουσα τὴν ἐν Μαλάτερᾳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Φαναρίου μονὴν τῆς ἁγίας Τριάδος, πρὸ χρόνων ἀφανισθεῖσαν, καὶ τότε ἀνοικοδομθεῖσαν»¹.

41) «Σιγγίλιον, κατάστιχον καὶ ἀναφορὰ τῆς Χρυσοχελλαρίας ἐπαρχία τοῦ ἀγίου Κορώνης: — » Ἀλλῃ δὲ χειρὶ γεγραμμένα προστέθεινται, δμοίως ὅπισθεν τοῦ σιγιλλίου, τάδε «ἐνῷ καὶ τῷ κατάστιχον τῆς Παναγίας Γριβιτζάνης». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Σ' τὸ δεύτερον πατριαρχεύοντος, ἐν ἔτει ἀψιμδ' (Ιανουάριος 1744). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Τῆς εὐσταθοῦς καταστάσεως διαμονῆς τε καὶ συντηρήσεως τῶν ἀπανταχοῦ ἀγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν εὐαγῶν τε οἴκων καὶ σεβασμίων μοναστηρίων.

41) «Σιγίλ: τοῦ κατὰ τὸν Μπρουσσὸν μοναστηρίου ἐν τῇ τοῦ Λιτζᾶς ἐπαρχίᾳ». Τοῦ πατριάρχου Παισίου Β' τὸ τρίτον πατριαρχεύοντος, ἐν ἔτει ἀψιμη' (1748). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Ἡ διὰ τῆς πανσθεροῦς τοῦ θεοῦ δυνάμεως πηγὴ διατελοῦσα δωρεῶν ποικίλων τοῦ πνεύματος ἀγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία.

42) «Τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Τίνῳ μονηδρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως. Κτιτορικὸν τοῦ μακαρίτου Χαλαβαζῆ». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε', ἐν ἔτει ἀψιμδ' (Μάϊος 1749). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Αρχ. Τῶν πραγμάτων δοα καλῶς τε καὶ θεαρέστως καὶ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ ἐπὶ λνούτελεῖ σκοπῷ διαπέρακται ἀγανίζειν εἰώθασιν ἀνθρώποι.

¹ Αὐτόθι σ. 637.

43) «Σιγίλι: τοῦ μεναστηρίου τῆς Κιζήτεας ἐν τῇ τοῦ Λοιδορικίου». Αἱ μὲν λέξεις «τῆς Κιζήτεας» γεγραμμέναις ἀνωθεν τῶν λέξεων «κατὰ τὸν Προυσὸν» διαγεγραμμένων, ἡ δὲ λέξις «Λοιδορικίου» γεγραμμένη ἀνωθεν τῆς διαγεγραμμένης λέξεως «Αητᾶς». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε', ἐν ἔτει αψιθ' (Ιούλιος 1749). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ποδὶ πάντων μὲν μονοκού τῶν ἄλλων παρά τε θεῷ ἀρεστὸν καὶ παρὰ ἀνθρώποις ἐπαινετὸν καθέστηκε τὸ εὐποιεῖν τε καὶ ἀγαθοεργεῖν.

Τὸ σιγίλλιον τοῦτο δὲν εἶνε τὸ αὐτὸν καὶ ἡ πρᾶξις ἡ μνημονεύομένη παρὰ τῷ κ. Γεδεών «κατὰ Ιούνιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους (1749) δι' ἣς ἀνέδειξε σταυροπηγιακὴν τὴν ἐν Λοιδορικίῳ μονὴν τῆς Θεοτόκου Ἀμπελοκηπίσσης»¹.

44) «Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παλαιῶν Πατρῶν μονας: τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας κατὰ τὴν τοποθεσίαν Μπαμπιώτη». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε', ἐν ἔτει αψιθ' (Ιούλιος 1755). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Οἱ ἀγιώτατος ἀποστολικὸς πατριαρχικὸς καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος καὶ τοῦτο προνόμιον κέκτηται ἀναθεν.

45) «Εἰς Πάτμον: τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου». Τοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Γ', ἐν ἔτει αψιθ' (1762). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τὰ ἐπ' ἀγαθῷ καὶ θεαρέστῳ οκοπῷ συντελεσθῆναι φθάσαντα τὴν ἀρχήν.

46) «Τοῦ Ἅγιου Νικολάου τοῦ ἐπωνομαζόμενου Ἅγιονθάσι: ἐνδὸν περιέχει καὶ τοὺς λογαριασμούς του». Ἄλλη χειρὶ προστέθεινται τάδε: «Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Κερνίτης». Τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ, ἐν ἔτει αψιθ' (Σεπτέμβριος 1763). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πολλαχῶς μὲν οἰδεν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐπικλησία χεῖρα βοηθείας δρέγειν τοῖς χρείαν ἔχοντοι.

¹ Λύτθος σ. 643.